

Ann-Kersti och Carl-Hakon Swensons pris 2017

Professor Robert Erikson

Ann-Kersti och Carl-Hakon Swensons pris för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning tilldelas professor Robert Erikson, Stockholm, för hans forskargärning om social rörlighet som lagt grunden för att svensk samhällsforskning befinner sig på högsta internationella nivå.

Prissumma: 600 000 kr

Erikson är en internationellt välrenommerad forskare som under flera decennier varit världsledande inom områden som social rörlighet och utbildning. Som exempel kan nämnas hans samarbete med professor John H. Goldthorpe, Nuffield College, Oxford University, och deras forskning om social rörlighet som bland annat presenterades i boken *The Constant Flux – A Study of Class Mobility in Industrial Societies* från 1992. Boken är idag ett standardverk inom den internationella stratifieringsforskningen. Ett annat exempel är hans banbrytande forskning om primära och sekundära effekter av social bakgrund för övergången till högre studier.

Akademiska meriter

Robert Erikson disputerade i sociologi vid Stockholms universitet 1971, och anställdes 1982 som professor i sociologi med inriktning mot levnadsnivåforskning vid Institutet för social forskning (SOFI). Under perioden 1997-2003 var han huvudsekreterare för SFR (Socialvetenskapliga forskningsrådet, numera Forte - Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd). Därefter återkom han till SOFI som professor emeritus där han bland annat under perioden 2005-2010 ledde det europeiska forskarnätverket Equalsoc finansierat inom ramen för EU:s stöd till excellenta nätverk. Han är sedan 1990-talet medlem av Kungliga vetenskapsakademien, Academia Europaea, och Corresponding fellow of the British Academy.

Unik databas

Excellent forskning är naturligtvis inte möjlig utan tillgång till högkvalitativa datamaterial. Som mångårig projektledare och huvudansvarig för Levnadsnivåundersökningarna (LNU) vid SOFI, vilka hittills genomförts sex gånger och senast 2010, har Erikson gjort ovärderliga insatser också inom detta område. Som ansvarig för speciellt LNU 1991 ledde han arbetet med att modernisera undersökningen och införa en rad viktiga innovationer. Hans framsynthet bidrog till att skapa en unik databas som än idag är av central betydelse för såväl nationell som internationell kvantitativ empirisk samhällsvetenskaplig forskning om så vitt skilda områden som arbete, familj, ohälsa, inkomster, sociala relationer och utbildning.

Internationellt klasschema

Erikson har vidare bidragit stort till att svensk befolkningsstatistik håller världsklass, genom att exempelvis utveckla mått för individers och hushålls position i den sociala strukturen. Han var en av de drivande bakom den Socioekonomiska indelningen (SEI), vilken under decennier har varit grunden för SCB:s rapportering av sociala skillnader i befolkningens levnadsnivå. Tillsammans med professor Goldthorpe utvecklade han dessutom i början av 1980-talet ett internationellt klassschema för att mäta social position (EGP), vilket fortfarande är ett av de mest centrala måtten på social position inom internationell stratifieringsforskning.